

Projekt mini-program EnercitEE

Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego

EnercitEE

European **n**etworks,
experience and
recommendations helping
cities and **c**itizens
to become
Energy **E**fficient

Kontekst projektu

* **Pakiet klimatyczno-energetyczny UE - cele 20-20-20:**

- 20% redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2020, w porównaniu do poziomów z 1990 r.
- 20% udział energii odnawialnych;
- oraz 20% redukcja zużycia energii.

* **Protokół z Kioto**

Projekt jest kontynuacją projektu „*energy’regio*” zrealizowanego w ramach INTERREG IIC (obejmuje jednak również mieszkańców jako grupę docelową działań).

Kontekst projektu

- **Dyrektywa 2006/32/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych;
- **Ustawa - Prawo energetyczne** z 10 kwietnia 1997 r. Art. 18 – zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- **„Polityka Energetyczna do 2030”** z 10 listopada 2009 r. w części – której jednym z podstawowych kierunków jest „poprawa efektywności energetycznej”
- **Ustawa o efektywności energetycznej** z 2011 r.
- Strategiczne dokumenty regionalne

Cel projektu

Wymiana doświadczeń w celu zidentyfikowania, analizy i transferu najlepszych praktyk tak, aby zwiększyć efektywność energetyczną w samorządach i środowiskach lokalnych.

EnercitEE dąży do wdrożenia celów UE dotyczących efektywności energetycznej w praktyce.

Projekt wykorzystuje istniejące doświadczenia i najlepsze praktyki, aby zwiększyć świadomość, poziom wiedzy i kompetencji, a także transfer i adaptację istniejących rozwiązań i metod zmierzających do udoskonalenia regionalnego i lokalnego prawodawstwa.

Tło projektu EnercitEE

Program: INTERREG IVC

Aplikacja złożona: w II naborze programu INTERREG IVC (27 X 2008 – 30 I 2009)

Zaakceptowana: 5 listopada 2009 r.

Priorytet 2: Środowisko i Zapobieganie Zagrożeniom
(Environment and Risk Prevention)

Obszar tematyczny: Energia i zrównoważony transport

Poziom intensywności: wysoki (miniprogram)

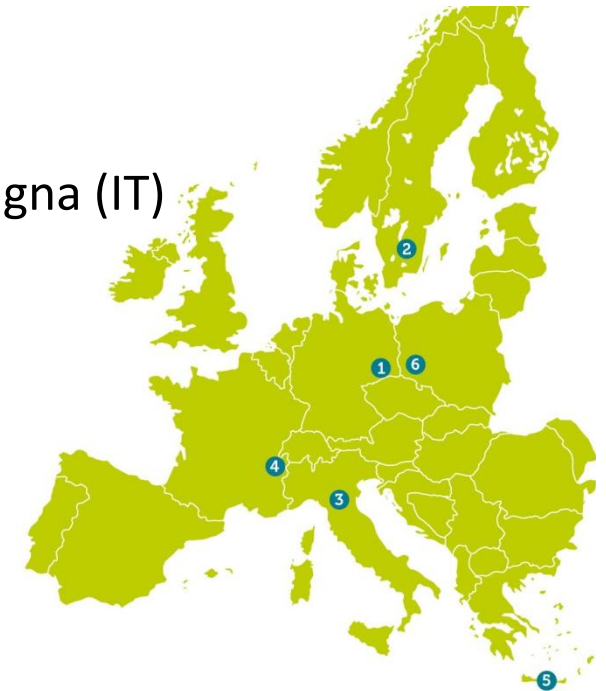
Partnerzy

Partner wiodący:

1. Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft (DE)

Pozostali partnerzy:

2. Energy Agency of South East Sweden (SE)
3. ASTER Science Technology Business, Emilia-Romagna (IT)
4. Emilia-Romagna Region (IT)
5. Region Haute-Savoie (FR)
6. Regional Energy Agency of Crete (Kreta/GR)
7. Województwo Dolnośląskie (PL)

Pieniądze

- Całkowity budżet projektu wynosi: **5 116 696 EUR**
Całkowity budżet dla Dolnego Śląska: **628 600 EUR**
- Dofinansowanie dla Dolnego Śląska z EFRR (85%): **534 310 EUR**
Własne środki (15%) **94 290 EUR**
- Budżet na podprojekty na DŚ: **330 000 EUR (61% całości)**
- Czas trwania projektu – miniprogramu: **48 miesięcy (2010-2013)**
- Czas trwania podprojektów: **24 miesiące**

Działania I

Projekt ma formę **miniprogramu** (wspieranie podprojektów)

Uczestnicy:

- dolnośląskie samorządy lokalne,
- inne instytucje, które kwalifikują się do wsparcia w ramach PO INTERREG IVC.

KORZYŚCI:

- * Możliwość realnego wpływu na politykę na poziomie lokalnym
- * Dotacje jako forma wsparcia bezpośredniego
- * Bliższy kontakt z podmiotami

Działania II

- Spotkania koordynacyjne – WG/SG,
- Spotkania typu *Component Seminar*
(np. jak motywować mieszkańców),
- Wizyty studyjne,
- Spotkania informacyjne,
- Podręcznik Dobrych Praktyk
- Policy Advise Seminar
- Wizyta Studyjna Birmistrzów w Vaxjo,

KORZYŚCI:

- * Wymiana wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk

Działania II (Policy Advice Seminar)

Policy Advice Seminar – 26-27 października 2011 r.

Cel: Wymiana informacji o lokalnych i regionalnych instrumentach i politykach w zakresie zwiększania efektywności energetycznej

Rekomendacje (m.in.):

- Edukowanie i aktywizowanie lokalnych społeczności odnośnie działań mających na celu zmniejszenie emisji CO2 oraz obniżenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej.
- Wprowadzenie i realizacja nowoczesnych instrumentów motywujących mieszkańców do zwiększania efektywności energetycznej (na wzór np. *European Energy Award*).
- Motywowanie do stosowania lokalnych źródeł energii.
- Implementacja programów edukacyjnych w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.
- Zachęcanie do tworzenia lokalnych strategii rozwoju oraz planowania przestrzennego spójnych z celami rozwoju zrównoważonego.

Policy recommendations for Lower Silesia	
	
Local & regional energy plans, concepts and balancing (Workshop 1)	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Impact Analysis on energy programmes GP: Switzerland</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Ambitious local vision GP: Växjö</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Ability to create the system of institutional Equilibrium</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">City of Dzierżonow as a role model for other in LSI</div> </div>
Concrete tools & instruments of municipalities (Workshop 2)	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 60%;">Change of Real Estate taxation to internalise external effects</div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Ground Occupation Bonus GP: Haute-Savoie</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">European Energy Award® GP: Saxony</div> </div>
Involvement of citizens & soft measures (Workshop 3)	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 60%;">Public events for ordinary people</div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Teaching pupils on a regular level</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Overcome lack of social capital</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Ensure coherence of institutions</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; width: 45%;">Carbon 'diet'</div> </div>

Działania II (Wizyta burmistrzów)

Policy Advice Seminar – 30 maja – 1 czerwca 2012 r.

Cel: przedstawienie dobrych praktyk na przykładzie Växjö decydentom z regionów EnercitEE (tj. Saksonii, Dolnego Śląska, Emilia-Romania oraz Górnej Sabaudii) + możliwość wzięcia udziału w dyskusjach z lokalnymi politykami

Szczegóły:

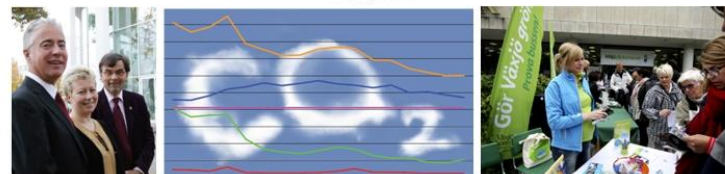
- * Darmowy parking - motywacja do korzystania z samochodów elektrycznych, hybrydowych oraz napędzanych biopaliwami
- * Ścieżki rowerowe i miejsca dla rowerów
- * Dworzec autobusowy –autobus napędzany biopaliwem
- * Szpital - doskonały przykład pokazujący zastosowanie sieci chłodniczej zasilanej biomasą
- * Energia słoneczno-termiczna na basenie
- * Domy pasywne oraz drewniane EE
- * Przedsiębiorstwo użyteczności publicznej sektora energetycznego

Ucz się od najlepszych

VÄXJÖ

The Greenest City in Europe
vaxjo.se

Wizyta studyjna w Växjö (Szwecja)

Podprojekty

- ✓ 2 otwarte nabory na podprojekty
- ✓ Ostatecznie zatwierdzonych **11 podprojektów**
- ✓ Partnerzy z co najmniej **3 regionów** uczestniczących w podprojekcie
- ✓ Budżet podprojektu na DŚ: **od ok. 30 000 € do ok. 65 000 €**
- ✓ Dofinansowanie **do 100% kosztów kwalif.** (85% EFRR + 15% BWD)
- ✓ Razem zaaplikowano o **328 506 EUR**
z przeznaczonych na to **330 tys.**
- ✓ Czas trwania podprojektów: **24 ms**

EEMTE

FIPREC

GRACE

ActEE

E-FoxES

Podprojekty i Partnerzy

SP1: Strategies of EE knowledge transfer (local energy advice and networks)

(Strategie transferu wiedzy dot. wydajności energetycznej (sieć doradztwa lokalnego))

LEEAN - *Local Energy Efficiency Advice and Networks* –

(Lokalne sieci doradztwa w zakresie efektywności energetycznej)

Gmina Bielawa

- analiza istniejących struktur doradczych i usług w zakresie efektywności energetycznej w regionach;
- stworzenie sieci doradztwa energetycznego;
- przygotowanie i przeprowadzenie sesji szkoleniowych i/lub seminariów (skierowanych do urzędników, pracowników sektora mieszkań komunalnych, lokalnych doradców ds. energii i klimatu);

Podprojekty i Partnerzy

SP 9: Strategies to improve energy consumption in public buildings
(Strategie poprawy zużycia energii w budynkach publicznych)

RIEEB - Regional Impact with Energy Efficient Buildings

(„Budynki efektywne energetycznie i ich oddziaływanie w regionie”)

Gmina Jelcz-Laskowice

- organizacja sesji treningowych (warsztatów) dla określonych grup docelowych (ok. 30-50 uczestników, np. urzędnicy lub regionalni doradcy) na temat wymagań unijnych w dziedzinie efektywności energetycznej w sektorze budowlanym;
- opracowanie instrumentów oceny wymagań prawodawstwa krajowego w zakresie dyrektywy unijnej dotyczącej architektury, planowania budowlanego i władz;
- analiza jakości energetycznej 16 budynków publicznych modernizowanych w latach 2011-2012;

Podprojekty i Partnerzy

SP 10: Regional climate policies for mitigation & adaptation - exchange between local authorities' staff) (*Regionalne strategie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji – wymiana pracowników samorządów*)

CLIPART – Climatic Planning and Reviewing Tools for Regions and Local Authorities
(*„Instrumenty planowania i badania klimatu dla regionów i władz lokalnych”*)

Miasto Jelenia Góra

- zebranie i analiza istniejącej wiedzy na poziomie lokalnym w sektorach dotyczących łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu (np. ochrona klimatu i planowanie w zakresie zabezpieczenia wody) – opracowanie 5 raportów;
- opracowanie Głównego Raportu Projektu, który będzie zawierał m.in. zalecenia dot. procedur, narzędzi w zakresie planowania i badania planów, polityk i strategii dot. klimatu;

Podprojekty i Partnerzy

SP 11: Improving local energy policies - "job shadowing" in local authorities
(Udoskonalanie lokalnych strategii energetycznych – staże towarzyszące („*job shadowing*”) w samorządach)

PraTLA - Practical Training in Local Authorities („Stażę we władzach lokalnych”)

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

- staże studenckie w samorządach mające na celu zapoznanie z problemami dot. efektywności energetycznej w regionie (7 studentów na 3m praktykach)

Podprojekty i Partnerzy

SP4: Promotion & exchange of citizens' best practice examples on EE

(Promocja i wymiana przykładów dobrych praktyk dotyczących wydajności energetycznej wśród mieszkańców)

ActEE - Actions and Communication Tools About Energy Efficiency

(„Działania i instrumenty promujące efektywność energetyczną”)

Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A.

- analiza istniejących instrumentów komunikacyjnych promujących efektywność energetyczną na danym terenie
- opracowania podręcznika i rekomendacji dobrych praktyk

Podprojekty i Partnerzy

SP5: Exchange of incentives and grant programmes for citizens

(Wymiana wiedzy o instrumentach motywacyjnych i programach dotacji dla mieszkańców)

GRACE - *Grants and other incentives for cost and energy efficiency*

(„Granty i zachęty finansowe dla zwiększania efektywności energetycznej”)

EIT+

- przegląd i analiza istniejących narodowych i regionalnych mechanizmów (do)finansowania działań w zakresie efektywności energetycznej
- opracowanie rekomendacji politycznych oraz zebranie informacji w formie podręcznika dostępnego dla wszystkich zainteresowanych

Podprojekty i Partnerzy

SP7: EE training instruments for public authorities' staff & knowledge exchange
(Instrumenty szkoleniowe w zakresie wydajności energetycznej dla pracowników samorządów i wymiana wiedzy)

EEMTE – Energy Efficiency in Municipality – Training and Exchange of Experience
(„Efektywność energetyczna w samorządzie – szkolenie i wymiana doświadczeń”)
Gmina Jelcz-Laskowice (Partner Wiodący)

- przegląd i ocena istniejących narzędzi szkoleniowych,
- identyfikacja dobrych praktyk w zakresie rozwoju i udoskonalania narzędzi szkoleniowych dla władz lokalnych i administracji publicznej w zakresie efektywności energetycznej (przewodnik, warsztaty),
- budowa i rozwijanie sieci kontaktów między uczestnikami zaangażowanymi w projekt na różnych poziomach,
- sporządzenie rekomendacji i podjęcie wspólnych inicjatyw politycznych dotyczących ustanowienia uniwersalnych standardów dla instrumentów i metod szkolenia pracowników administracji publicznej (podręcznik, broszura, potencjalne uchwały),

Podprojekty i Partnerzy

SP8: Financing instruments as policies for local authorities

(Instrumenty finansowania jako strategie dla władz lokalnych)

FIPREC – Financing Instruments, by Potential and Requirements of Energy Saving Contracting

(„Instrumenty finansowania działań w zakresie efektywności energetycznej pod względem możliwości, potencjału i wymagań”)

Powiat Oławski

- ocena i wymiana między partnerami modeli realizacji działań związanych z efektywnością energetyczną (wewnątrz danej instytucji i zlecenie na zewnątrz – wymagania),
- zorganizowanie seminariów, warsztatów, sesji szkoleniowych i wizyt studyjnych dla interesariuszy z instytucji publicznych i władz lokalnych na temat specyfiki współpracy z wykonawcami w zakresie efektywności energetycznej energetyki,
- podsumowanie istniejących lokalnych i regionalnych instrumentów finansowania,

Co daje projekt EWT:

- Finanse na działania (85%) !!!
- Promocję
- Doświadczenie
- Wiedzę
- Cenne kontakty
- Poczucie wyjątkowości
- Rozwój instytucji
- Rozwój osobisty

Potencjalne problemy:

- Dział finansów
- Zamówienia publiczne
- Niektórzy partnerzy (kontakt)
- Brak osób o odp. kwalifikacjach
- „Underspending”
- Rozliczanie (koszty osobowe)
- Niezrozumienie

Nasze osiągnięcia:

- 8 podprojektów EE z partnerami z DŚ
- Promocja i rozwijanie idei EE
- Zdobywanie zaufania partnerów
- Zaangażowanie osób w podprojektach
- Przekonanie działu finan
- Pierwsze dotacje w EUR
- Projekt jest znany

EEMTE

FIPREC

GRACE

ActEE

E-FoxES

Garść uwag i rad na koniec:

- Realne planowanie (underspending)
- Trwałe rezultaty
- Gwarancja rzeczywistego zapotrzebowania
- Synergia
- Wdrażanie projektu jako proces uczenia się
- Dobrej jakości plan projektu

;-)

Dane kontaktowe

Arkadiusz Suliga, tel. 71 776 91 37,
e-mail: arkadiusz.suliga@dolnyslask.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Marszałka
Wydział Współpracy z Zagranicą i Projektów
Międzynarodowych
ul. Mazowiecka 15; 50-411 Wrocław
www.umwd.dolnyslask.pl/ewt